

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/308/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712201775
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3712201775.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky O. K., bytom U. I XX/XXX, O. nad I., zastúpenej JUDr. I. E., advokátkou so sídlom J. M. XXXX/XXA, Y. proti odporcovi V. K., bytom X. pod S. XX, zastúpeného S.. Z. A., advokátom so sídlom U. II-XX, K. G., o zaplatenie 4.122,59 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30. júla 2012, č.k. 7C/51/2012-92, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania m e n í tak, že navrhovateľka j e p o v i n n á zaplatiť odporcovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 240,29 Eur spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, na účet zástupcu odporcu Mgr. Z. A..

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím uznesením zastavil konanie s poukazom na § 96 O.s.p. a rozhodol o povinnosti navrhovateľky nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 794,46 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (správne uznesenie), na účet zástupcu odporcu. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 06.07.2012 doručila navrhovateľka súdu späťvzatie návrhu v celom rozsahu a žiadala zastaviť konanie, v ktorom sa domáhala proti odporcovi zaplatenia sumy 4.122,59 Eur s prísl. (titulom bezdôvodného obohatenia). Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľky, ktorá skôr ako sa začalo pojednávanie vo veci samej zobrala návrh v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil aj bez súhlasu odporcu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. a uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 794,46 Eur. Trovy konania predstavujú súdny poplatok za odpor vo výške 123,50 Eur a trovy právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci po 151,03 Eur, režijný paušál 4 x 7,63 Eur a 20% DPH.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie prostredníctvom svojej zástupkyne navrhovateľka a domáhala sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov prvostupňového konania neprizná. Poukázala na skutočnosť, že uznesením č.k. 7Ro/28/2012-58 zo dňa 19.03.2012 jej súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Zdôraznila, že zaplatenie trov konania za zaplatenie súdneho poplatku za odpor vo výške 123,50 Eur nie je dôvodné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 9 zákona č. 71/1992 Zb. tento má byť odporcovi vrátený. Poukázala na zmatečné odôvodnenie rozhodnutia o trovách prvostupňového konania s poukazom na § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. a domáhala sa, aby súd v súlade s § 150 ods. 1 O.s.p. žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Svoj návrh odôvodňovala svojimi sociálnymi pomermi a poukázala na skutočnosť, že je nepočujúca, po rozvoде s odporcom sa úplne samá stará o nepočujúcu dcéru účastníkov, nakoľko odporca má styk s dieťaťom zakázaný. Svoju finančnú situáciu mienila zlepšiť tak, že chcela, aby jej odporca vrátil finančné prostriedky, ktoré nadobudla za slobodna

a boli použité na zaplatenie úveru odporcu. Ďalej uviedla, že na Okresnom súde Považská Bystrica sa pod sp. zn. 7C/25/2012 vedie konanie o vyporiadanie BSM účastníkov. Vzhľadom ku skutočnosti, že odporca po rozvedení ich manželstva sám platí počas dvoch rokov úver za spoločnú nehnuteľnosť, má za to, že finančné prostriedky vo výške 4.122,59 Eur pokrývajú jej podiel na výlučne odporcom hradenom úvere. Z tohto dôvodu sa rozhodla vziať späť návrh na začatie tohto konania a ukončiť vyporiadanie BSM dohodou. Vytýkala súdu prvého stupňa, že priznal zástupcovi odporcu odmenu za odvolanie, ktoré jej vôbec nebolo doručované, nemá vedomosť proti čomu sa odporca odvolával, keď išlo o uznesenie č.k. 7Ro/28/2012-64 zo dňa 11.04.2012. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. videla vo svojich majetkových, sociálnych a zárobkových pomeroch.

Odporca sa k podanému odvolaniu, ktoré bolo doručené jeho zástupcovi dňa 11.09.2012, písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti, t.j. výroku o náhrade trov prvostupňového konania a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v tejto časti zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Vo veci bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p..

V danej veci okresný súd rozhodol svojím uznesením o zastavení konania a náhrade trov prvostupňového konania. Odvolanie navrhovateľky smerovalo len proti výroku o náhrade trov prvostupňového konania. Výrok o zastavení konania nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.), a preto ho odvolací súd nepreskúmal a nie je rozhodnutím odvolacieho súdu dotknutý.

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, ktorá situácia nastáva aj v prípade späťvzatie návrhu na začatie konania pred rozhodnutím súdu vo veci samej, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p..

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie ods. 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniel, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniel, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne došlo pre správanie sa odporcu, je povinný uhradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Pokiaľ navrhovateľka v podanom odvolaní namietala, že súd prvého stupňa použil pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania nesprávne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, bola jej námietka dôvodná. Správne mal súd prvého stupňa o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., podľa ktorého, ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. V danej veci nebolo preukázané, že návrh na začatie konania bol navrhovateľkou vzatý späť pre správanie sa odporcu a že bol podaný dôvodne. Z tohto dôvodu právne posúdenie danej veci súdom prvého stupňa nebolo správne a nekorešpondovalo ani s výrokom o trovách konania. Táto skutočnosť však nemala podstatný význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu v danej veci, ktorý pochybenie súdu prvého stupňa napravil a o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p..

Pri posudzovaní danej veci výlučne z procesného hľadiska je nutné vyvodiť záver, že navrhovateľka zaviniela, že konanie muselo byť zastavené, a preto v súlade s ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je potrebné priznať odporcovi náhradu trov prvostupňového konania. Pri určení výšky náhrady trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia musí súd vychádzať zo zásady účelnosti všetkých vynaložených trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Navrhovateľka vo svojom odvolaní povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania podľa §146 ods. 2 prvá veta O.s.p. žiadnym kvalifikovaným spôsobom nespochybnila, namietala však výšku priznaných trov konania odporcovi. Vytýkala súdu prvého stupňa, že do trov konania zahrnul náhradu za súdny poplatok za odpor vo výške 123,50 Eur a úkon právnej pomoci odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7Ro/28/2012-64 zo dňa 11.04.2012.

Pokiaľ ide o povinnosť navrhovateľky zaplatiť v rámci trov konania náhradu za súdny poplatok za odpor vo výške 123,50 Eur, s poukazom na § 11 ods. 9 zákona č. 71/1992 Zb., odvolací súd konštatuje, že jej námietka bola dôvodná. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa svojím uznesením zo dňa 11.04.2012, č.k. 7Ro/28/2012-64 vyrubil odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor vo výške 247 Eur podľa položky č. 1 písm. a/ v spojení s druhou vetou poznámky č. 5 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, na ktorom uznesení je vyznačená právoplatnosť. Odvolací súd nemôže prehliadnuť, že voči tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie odporcom, ktorý súčasne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Návrhu odporcu na oslobodenie od súdnych poplatkov súd prvého stupňa čiastočne vyhovel a svojím uznesením zo dňa 15. mája 2012 č.k. 7C/51/2012-78 priznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v 1/2-ici. Doposiaľ však nebol súdny poplatok v správnej výške vyrubený. Je potom potrebné, aby súd prvého stupňa postupoval podľa ust. § 11 ods. 9 zákona č. 71/1992 Zb.. Uloženie povinnosti navrhovateľke zaplatiť odporcovi náhradu trov konania za súdny poplatok z odporu vo výške 123,50 Eur preto nebolo správne.

Navrhovateľka ďalej namietala priznanie odmeny zástupcovi odporcu za 1 úkon právnej služby, a to odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7Ro/28/2012-64 zo dňa 11.04.2012, o ktorom úkone nemala vedomosť, nebolo jej podanie odporcu doručené a nemala vedomosť proti čomu sa odporca odvolával. Odvolací súd je toho názoru, že i táto námietka navrhovateľky je dôvodná. Odvolanie proti citovanému uzneseniu, ktoré sa týka vyrubenia súdneho poplatku odporcovi za odpor (bolo doručované len odporcovi) je súčasne návrhom odporcu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Odvolací súd uvedený úkon zástupcu odporcu nepovažoval za účelný úkon právnej pomoci nevyhnutne potrebný pre uplatňovanie alebo bránenie práva odporcu. Odporca bol v konaní zastúpený zástupcom z radov advokátov, ktorý v jeho mene podával odpor proti platobnému rozkazu a musel si byť vedomý toho, že po podaní odporu proti platobnému rozkazu v občianskom súdnom konaní vždy zo strany súdu nasleduje vyrubenie súdneho poplatku z odporu. Pokiaľ zástupca odporcu nepožiadala priamo v podanom odpore o oslobodenie odporcu od platenia súdnych poplatkov s poukazom na jeho sociálne, majetkové a zárobkové pomery, nemohol považovať odvolací súd jeho ďalšie podanie zo dňa 02.05.2012 - odvolanie proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku odporcovi z odporu a návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov za účelne vynaložený úkon právnej pomoci.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd považoval za účelne vynaložené trovy konania odporcu len trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie odporu proti platobnému rozkazu - 2 x 151,03 Eur (výška uplatnená zástupcom odporcu) spolu 302,06 Eur podľa § 14 ods. 1 písm. a/, b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z., za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k návrhu navrhovateľky na prerušenie konania zo dňa 18.06.2012 - 1 x po 75,52 Eur podľa § 10 ods. 3 písm. b/, ods. 8 citovanej vyhlášky, 3 x režijný paušál po 7,63 Eur, spolu 22,89 Eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky a 20% DPH z odmeny a režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 cit. vyhlášky vo výške 80,10 Eur. Náhrada trov konania predstavuje spolu sumu 480,57 Eur.

Navrhovateľka sa v podanom odvolaní domáhala použitia osobitného ustanovenia o trovách konania, a to § 150 ods. 1 O.s.p., keď dôvody hodné osobitného zreteľa pre jeho použitie videla vo svojich majetkových, sociálnych a zárobkových pomeroch. Priznanie trov konania odporcovi považovala za v rozpore s § 3 Občianskeho zákonníka a voči nej za nespravodlivé.

Odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru a súdnu prax pri použití ust. § 150 ods. 1 O.s.p., keď pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomeroch všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen

pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, v danej veci navrhovateľky, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkovú sféru oprávneného účastníka na trovy konania, v danej veci odporcu. Významným z hľadiska aplikácie tohto zákonného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a podobne.

Ust. § 150 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať, ak sú pre to dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Zo znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a slúži k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Výnimočnosť výkladu z hľadiska aplikácie citovaného zákonného ustanovenia nemožno v danej veci vidieť v okolnostiach veci, ale v pomeroch na strane navrhovateľky, pričom súd musí prihliadať i na pomery odporcu. Je nesporné, že súčasné pomery navrhovateľky, ktorá je invalidnou dôchodkyňou a stará sa o maloleté dieťa, bola v konaní v celom rozsahu oslobodená od platenia súdnych poplatkov, je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, čím sú splnené predpoklady pre použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Odvolací súd však musel prihliadnuť i na pomery odporcu, ktorý je rovnako ako navrhovateľka invalidným dôchodcom, má vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu a bolo mu súdom priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (vzhľadom na jeho pomery) v 1-ici. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že podmienky pre použitie citovaného ustanovenia v danom prípade boli splnené len čiastočne. Súdne konanie bolo vyvolané návrhom na začatie konania podaným navrhovateľkou, ktorá je právne zastúpená, pričom ide o konanie sporové, návrhové, ktorým návrhom je súd viazaný. Nebolo preto možné prehliadnuť, že súdny spor vyvolala navrhovateľka, ktorá totožný návrh podala i v rámci širšieho vyporiadania BSM účastníkov po rozvode ich manželstva v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7C/25/2012. Odporca súdny spor nevyvolal, v konaní bol rovnako ako navrhovateľka zastúpený právnym zástupcom.

Z týchto dôvodov prihliadnuc na nepriaznivé majetkové, zárobkové a sociálne pomery oboch účastníkov a pri zohľadnení skutočnosti, že sa jedná o sporové konanie medzi bývalými manželmi dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že podľa § 150 ods. 1 O.s.p. neprizná odporcovi náhradu trov konania v celom rozsahu, ale len vo výške 1-ice účelne vynaložených trov konania, t.j. vo výške 240,29 Eur spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia a uloží navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov prvostupňového konania v uvedenej výške k rukám jeho zástupcu.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania zmenil podľa § 220 O.s.p. tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 2, § 224 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, pri čiastočnom úspechu každého z účastníkov, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.